

Járjuk csak be Bulgáriát és azonnal kiépülünk e — rosznak ugyan nem rosz, de a török birodalomnak mindenesetre legönzőbb népe morális értéke iránt alkotott nézeteinkből.

Ha a végtelenségig önző bolgár, az élet minden legesekélyebb viszonyában, drágán fizeteti meg velünk a nyújtott kenyeret, úgy másrészt ne várjunk soha hálát a neki tett szolgálatokért, mennyiben képtelen a szívből jövő nagylelkűség önkénytelenül is mutatkozó mozzanataira.

A bolgár mindenből pénzt csinál, annyira ragaszkodik az anyagsághoz.

Es épen ez oldalról képezik a bolgárok minden lázadás alkalmával Oroszország erejét, mert tudja pengetni védenzei érzékeny hurjait, kiket megveszteget és könnyen felláztat ügyének szükségéhez képest.

Európa kormányai részben tévutra vezették ügynekeik által nemcsak az indokok tekintetéből, melyek Törökországban a különféle lázadalmakat előidézték, hanem egyúttal azon tények tüzetes körülményei iránt is, amely tények azon indokokból eredtek.

Ha valahol alkalmazható az igaz közmondás, hogy „hasznos hasonlival könnyen barátkozik” úgy leginkább ráillik ez igazság az orosz-bolgár stb. barátság föltüntetésére.

Ujdonságok.

— *Királyné-asszonyunk* ő Felsége legmagasb névnapja alkalmából tegnap a helybeli székes-egyházban ünnepélyes, hálaadó isteni-tisztelet tartott. A szent szertartást püspökünk ő maga vezette. Jelen voltak a hatóságok, a papság, a katonaság, a tanítványok és a buzgólkodók nagy száma.

— *(Rudolf koronaherceg)* nem fog még most Angliába utazni, hanem Münchenből egyenesen Gödöllőre megy s ott marad a karácsonyi ünnepek utánig.

— *Megváltás püspökünk* ő maga a *cséséiek* iránt is tanúsította bőkezűségét. Az égés által károsultak javára a múlt napokban 100 frtot kegyeskedett adományozni.

— *A városi közgyűlés* a múlt alkalommal bizottságot küldött ki, hogy tanulmányozza és adjon véleményt mikép lehetne a városi erdőket a városra nézve minél jövedelmezőbbé tenni. E bizottság a múlt héten megkezdte és folytatja működését. Érintkezésbe tette magát a Gregersen-czég itteni megbízottjával a szükséges fűrészfelszerelés lehető jutányos megszerzésére véget; egyúttal adatokat gyűjtött az iránt is, mikép lehetne ily fűrészfűrész-vállalat létrehozása körül a városra nézve minél nagyobb haszonnal eljárni.

— *Azon urak*, kik a felsőmagyarországi múzeum-egylet részéről a magyar történelmi társulat jövő évi nagy-gyűlése céljából, mely itt Kassán fog tartatni, az előkészítésre felkértek, külön bizottsága alakultak. Elnökké lön a múzeum-egylet buzgó és derék elnöke *Bárczay Ödön*, alelnökké: *Korponay János*; jegyzőkké megválasztottak *Bolkai Vilmos* és *Mártony Márton*. Az első ülés az előkészítés tárgyában f. hó 18-án tartott. Ez alkalommal már vállalkoztak a bizottsági tagok egyes levéltárak átkutatására, így nevezetesen *Mártony*, *Bolkai*, *Lukachich Ferencz*, *Jelenfi*, *Korponay*, *Sikay*, *Kapláresik*, *Görög Gyula*, *Lasztokay László*, eperjesi tanár, *Puky Andor*, *Miskovszky Victor*, *Szinyey Gerzon* Sárospatakról, *Schaller Ernő*, *Rad-*

vanszky báró, ki kutatásai eredményéről egyúttal felolvasást is fog annak idején tartani.

— *Beküldött*. Vonatközssrel a „Pannonia” f. évi november 18-án megjelent számára, melyben bizonyos „jogász-bábi-bizottság” volt közzétéve, a nagyérdemű közönségnek azon körülményt hozzuk szíves tudomására, miszerint a jogász-segély-egylet és olvasó-kör elnöke által kibocsájtott báli-venet 79 joghallgató közül 51-en, a f. hó 15-én tartott bálibizottság-alkotó közgyűlésen megjelenvén, ezek által egyhangúlag *Fabian Gyula* lett bálielnökké megválasztva. Bizottsági tagokká lönnek: *Pollák Gyula* (jegyző), *Mattyasovszky Kálmán* (pénztárnok), *Andaházy Béla*, *Barthos József*, *Lehoczky Lajos*, *Markos Tivadar*, *Pollák Gyula*, *Romhányi László*, *Sebeők Géza*, *Vályi István*, *Várady Károly*, *Vékey Oszkár* (rendezők).

— *Az oly rég óhajtott kereskedelmi-iskola*, vasárnapi iskola czimén végre megnyitott. Központját e fontos vállalkozásnak a helybeli realiskola képezi, mint amelynek termeiben és tanterei útján eszközöztetik az oktatás. A megnyitás f. hó 18-án történt. *Mauricz Rezső*, realiskolai igazgató igen szép megnyitó beszédet tartott, nemkülönben néhány meleg szóban derék tanfelügyelőnk, dr. *Verély Károly* is — kinek az eszme megtestesítése körül való fáradozásból kétségkívül az orosz-láuresz jutott — bensőséggel tolmácsolta a közönet érzetét az ipar- és kereskedelmi kamarai testület iránt, melynek áldozat-készsége a vállalat létrehozását és a fáradozások eddigi sikerét lehetőségessé tette. A nevezett testület a megnyitáson jelen volt. Az oktatásra-szorultak első contingense mintegy 50 főből áll. Kezdetnek mindenesetre elég és bizonyítéka annak, hogy e vállalat igen égető szükségnek fog megfelelni városunk körében.

— *A helybeli kir. jogakadémiai olvasó-kör* f. hó 15-én d. u. 5 órakor tartá első nyilvános estélyét, melyre az olvasó-kör tagjain kívül számos ügybarát gyűlt össze. Ott láttuk mindenekelőtt városunk polgármesterét, tek. *Münster Tivadar* urat továbbá a jogakadémiai tanártestületet, nemkülönben csaknem valamennyi helybeli tanítót, jelen a gazdasági intézetet, a főgymnásiumot, a polgári és elemi tanodákat egy-két tag által képviselve. A joghallgatóság is szép számmal jelent meg az estélyen, amely általában igen szépen sikerült s kedvező prognosztikonnak mondható, arra nézve, hogy az olvasó-kör maga elé tűzött feladatát megvalósítandja s működését fényes eredmény fogja koronázni. Az estélyt az elnök, *Csöke József* joghallgató nyitotta meg egy emelkedett hangon tartott s szabatosan előadott beszéddel, üdvözölve az egybegyűlt hallgatóságot s kifejtve az olvasó-kör célját, s eszközeit, melyek által azt elérni törekszik. Utána *Benyó József* szavalt egy gyönyörű „Az ifjusághoz” intézett költeményt Elemértől. Erre egy értekezés következett: „A római jog szelleme”. *Pollák Gyulától*, amely különösen lekötötte a hallgatóság figyelmét, amennyiben szép készültséggel tanuskodott s igen villágosan, értelmesen volt előadva. A komoly értekezést most egy humoreszk követé: „Farsangi siralmak” czim alatt *Buthy Lajos* től, amely nagy tetszéssel találkozott s sok derűtséget okozott. Kissé élénkebb előadás azonban jóval fokozta volna a hatást. A műsort ismét egy tudományos értekezés zárta be: „A falu- és tanarendszer”. *Brabetz Sándortól*. „A jobbára” tanferfiakból álló s így nem épen könnyen kielégítő igényeket tápláló hallgatóság nem esékély élvezetet talált az előadásokban s

teljes mértékben kielégítve távozott az estélyről, sok kitartást és buzgalmat kívánva az olvasó-körnek a további működésre.

— *Tisztelt országos-képviselőnk*, *Juhász Mihály*, családja látogatására, haza-érkezett. Egy-pár napot városunkban tölt; azután ismét a fővárosba utazik.

— *Abaujmegye* székházában ma nagy az élénkség. Az állandó választmány, az igazoló- és pénzügyi-bizottságok tagjai üléseznek, hogy a holnap tartandó közgyűlésre megkívántató előzmények mind rendben legyenek.

— *A városi* fa másodszeri árverése csakugyan előnyvel járt a városra nézve. Eladott a kistalusi határban levő összesen 4000 db tölgy-szálfa darabját 3 frt 81 kr-ával számítva, holott az első árveréskor csak 3 frt 52 kr. volt a legnagyobb ígélet.

— *A városi* statisztikai bizottság f. hó 18-án tartott ülésében végleg megállapította az ez ideig aratás eredményét. Őszi buza termett egy hektaron szemből 20 hektoliter, szalmából 29 meter-mázsá; őszi rozs szemből 17 hektoliter, szalmából 22 m. m.; tavaszi buza szemből 14 h. szalmából 26 m. m.; árpa szemből 17 h. szalmából 21 m. m.; zab szemből 21 h. szalmából 12 m. m.; burgonya pedig termett átlag egy hektaron 95 hektoliter.

— *Budapest* f. hó 15-én délután ő Felsége 1 órakor meglátogatta a múzeumot. Minden ünnepélyességet kerülve, *Pulszky Ferenc* fogadta a királyt, a könyvtárt *Fraknói Vilmos* és *Babies apát*, a régiségtart *Römer Flóris*, a képtárt *Liget*, a természetrajzi gyűjteményt *Füvialszky*, dr. *Krenner* és *Janka* vezetése mellett nézte meg.

— *(Vámbért Armin.)* ily czim alatt „La Turquie est elle susceptible de reformes?” könyvet írt, melyben babizonyítva a törökök fogakonyosságát és érdeklődését az újítások iránt. Ezt a könyvet a francia kormány betiltotta.

— *Nyulszőr-harisnyák*. A „Temesvárigazdasági egylet” által rendezett „gazdasszonyi kiállítás alkalmával — írják Temesvárról a „Gallus”-nak — igen sok szépet láttunk. Volt ott a legszebb himzéstől és espikétől kezdve a leggyeszterűbb kötött harisnya, a legművészebb női munkától kezdve a leggyeszterűbb paraszt munkáig. Hogy azonban kis nyulaink is szerepelni fognak, azt senki sem hitte, és csakugyan úgy volt. M. D. név alatt nyulszőr-fonásból a legszebb harisnya volt kiállítva, melynek puhasága, melegsége és főleg könnyűsége feltűnést okozott; a Jury ezen tárgyat diplomával tüntette ki. Különben ezen iparág a külföldön nem újság. Helvetia és déli Franciaországban, hol a t. nyultenyésztés igen elterjedt, ugyintén felső Ausztriában a nyulszőr fonás annyira divó, hogy minden házban foglaloznak vele. Az ára egy kilogr. ezen nyulszőr-fonatnak Helvetia- és Franciaországban 30 franc. Itt hazánkban jelenleg e magas ára miatt csak a gazdag családok dolgoznak vele, idővel, majd ha a tengeri nyultenyésztés általános leend, és az ipar is terjedni fog itt minálunk, különösen téli foglalozásnak fogja magát kvalifikálni. A nyulszőr-fonásra különösen az Angora nyul szőre alkalmas; lehet azért más fajták szőré is feldolgozni és a fonást fehérre festeni. Látam azonban fekete és szürke harisnyát is már, mely igen jól veszi ki magát. Ajánljuk tehát igen tisztelt hölgyeinknek ezen iparág ápolását, mely minden bizonynyal csakis díeséretökre vállalhatik. Gy.

— Megjelent a „Gallus. Közlemények a ha-

TÁRCA.

Az ötfejú gyermek.

Igaz mese.
(Folytatás és vége.)

A gyalog póstás épen a szomszéd faluba megy levelekért és híven értesíti a szomszéd falut; innen néhányan vasuti szolgálatra mennek és a pályá udvarban tele torokkal hirdetik a rendkívüli eseményt; az állomáson az utasok kiszállanak; 2—300 utassal közlik az ujdonságot és ezek állomásról-állomásra híven sürgönyözik a hírt, hogy Tisza-P.-ben ötfejú gyermek született.

Eközben egészen megvirad; a plébános felkel; széthuzza függönyeit és meglepetve látja, hogy az egész község különösen a fehér népség nagy tömegben hullámszik: még ünnepi ruháikat is elfeledték felölteni; csakugy pongyolán sürgönek-forognak mint a hétköznapi mezői munkában.

Az asszonyok összecsoportosulnak a templom előtti téren és tanakodni kezdenek az e faluban született ország-világ esodájáról: vajjon nem jósola-e az valami nagy szerencsétlenséget, ország-romlást, nép-pusztulást? Egy törzson öt fej! Vajjon nem azt tenné-e, hogy a nemzet öt pártra fog szakadni, öt zsarnok fog uralkodni e hazán, vagy öt ellenség fogja ostromolni határait? vagy öt csapás: az éhség, döghalál, tűzvész, föld indulás, víz-ár fogja embe-reit megtizedelni?

E jó magyar nép sokat össze olvasgat *Bucsan-szky* és *Tatár Péter* ponyva-irodalmi termékeiből, mi szépjérzetét nem nemesíti, ismereteit nem gazdagítja, de szemképrázató regéivel képzelmi erejét rendkívül felfokozza.

Az olvasott tudós asszonyok most áttérnek azon fontos kérdés megvitatására: mi lehet oka ez idétlen szörny keletkezésének? És egyértelműleg elhatározzák, hogy az anya megcsodált valami ötfejú ember-képet, melyet láthatott. Vagy hátha a hétfejú sárkány szállott álmában a kisbírónéra! Hisz többen olvastak egy ehhez hasonló mondat midőn Emesét a turul, egy tündéri szent madár megtermékenyíté s születék *Almos*, a magyar nemzet alapítója. A másik hallott valamit *Miczbánnéról*, ki két iker fiut hozott a világra. Mintha ez ujszülötthől is öt külön fiu lett volna, de az öt testtörzsk ki nem fejlődhetett. Egy öreg anyóka pedig *Dugonics* Etelkájára hivatkozott; midőn az őspogányok idejében az ikreket-szült anyát hűlennel tarták. Hátha ez öt fej öt házasság-törési bűn büntetése. Node e nemtelen gyanu csakhamar elvetették. A becsületes asszony soha életében nem adott okot ily feltevésre. Végre a nők *Nestora*, egy kilenczven éves dedánya szönyegre hozta a hitel-vesztett ördögöt is, kinek *Lutter* fejéhez vágta a kalamárist. Alkalmasint az inceselkedett, hogy a szegény ártatlan asszonyt megbecsteljen; de ezen állítás s m talált viszhangra.

Majd a kúlalak meghatározására került a sor. Az ötfejú gyermeket még senki sem látta, mert az apa szigorun elzárta előlök, hogy a beteg anyát

ne háborgassák. És itt tág tere nyílt ismét a képzelődésnek.

Mindenik tetszése szerint rajzol magának sajátos torzképeket. Egyik nagyfűlű majomfej-esoportot; másik egész állat-seregletet: nagyesőru varjút, szörös boudogot vagy nyulszájú, kétszarvu kecskét, narancs-, alma-, vagy dinya-nagyságu fejeket — alkotott magának. És mirő rendben és helyzetben állhatnak e fejek? Félkörben-e, mint a czimer-koronának ötág gombjai, vagy függélyesen egymás tetején, mint az ötemeletes ház ablakai? Keresztben-e, vagy rézsut — csillag - küllök alakjában?

A plébános feltárja az ablakot az éktelen nagy zaj miatt. Egyelőre semmit sem érte. Végre mintha kótára énekelnék, csak e kiáltás ismétlődik. „A kisbírónénak ötfejú gyermeke van”.

A plébános előtt hihetlennel látszik e világcsoda születése. K lapot, pálezát vesz és siet a kisbíró házához, hogy személyes meggyőződést szerezzen ez elterjedt hír valóságáról.

A kisbíró háza ajtaja előtt áll őrt cerberusként, nagy vastag botjával. Egy tekintélyes juhász-kutya véd- és dacszövettségben levén gazdájával szintén bösz morgással és hatalmas fogainak viasorításával ijeszti el a betolakodókat. De a kutya és főnöke becsület-tudó is egyszersmind és a plébánosnak tiszteletteljesen helyet engednek, hogy beléphessen a pitvarba és a pitvarból a szobába.

Kedves kis idylli kép tűnik fel. Csinos szoba virágokkal ékítve; egy terebélyes diófa az abla-

romfiten, folyóirat kérdésh rimumró tenyész A t. ny letek utj konyhae nyul; B Szuppiy Grubiczý félé moe mint tá tól. — asszony esere. — tési orsz lentkeze folyóirat ezy Géy Előfizet

— mania- anthrop A mar márká eneklé herceg alkalmá el, azaz ki állítja nyolez

— ezia fes Egykor A festé megker volna-e löleg v menete a portá áltott l lépésök e pár es gen, át esözete megrán ijedten ten az szerelu merem miért

— „Ha az egyiké e sok a eszín

— ler „E azon t kat re minélő hogy ságba sikerü

— jelent ságot. vel s

— kon b garak párnái egy d ajkain nek é

— a plé római

— 12 ór

— kändö bita. mi it

— arczu gyöny lökőn elhall renes tóban

— gyerr Miért gyerr fia e uram monó kéz-fe

romfityenyésztés és nyulászat köréből" című havi folyóirat 11. száma is. Tartalma: A nyulak vizkéréséhez, és még egyszer a Symphitum asperimurumról; báró Ambrózy Bélától. — Elővigyázat tenyésztők vásárlásánál; Ottel Roberttól. — A t. nyulenyésztés előmozdítása a gazdasági egyetemen; A. t. — A csirke és tyúk mint konyhacikk; Szuppiny Stoy Juliától. — A belier nyul; Brenner Mórtól. — Favus gallinaceorum; Szuppiny Ödöntől. — A hus kifagyasztásáról; Grubiczy Geyzától. — A baromfi-hizlalás különféle módjairól Franciaországban; (g). — A tojás mint tápszer. — Irodalom; Broesko Lajos és (g) től. — Nyulászó-harisnyák; Gy. től. — V. A. kisasszonynak Kolozsvárt; B. L. től. — Adás, vevés, esere. — Az alakítandó baromfi és t. nyulenyésztési országos egyesületbe folytatolag tagokul jelentkezettek névsora. — Szerkesztői üzenetek. — (A folyóirat szerkesztője és kiadó-tulajdonosa: Grubiczy Géza Budapesten, Rákossárkó utca 500. sz. Előfizetési ára 1 évre 3 forint.)

— *A berlini gorilla kiadta párját.* A „Germania“-ban következőket olvassuk: „A berlini anthropomorphisták istene, a gorilla, nincs többé! A marha tegnap megdöglött. Vele több ezer márká pénz veszett oda. „Have pia anima!“ éneklé nem rég egy „liberalis“ lélek Bismarck herceg oda veszett kutyája után: a gorilla kimulta alkalmából egész gyászjelentésekre készülhetünk el, azaz, végzi a „Germania“ ha majd a hatóság kiállítja a halotti bizonyítványt. Darwin s követői nyolcz napi gyászt vesznek föl.”

Vegyesek.

— *Fejedelmi készség.* A juliusi királyság francia festészei között a legkiválóbb Decamps volt. Egykor az orleansi herceg az ő látogatására ment. A festész a ház 3 ik emeletén lakott. A herceg megkérdezvén a ház portásától, ha vajjon otthon volna-e Decamps ur, midőn e kérdésére amaz igenlőleg válaszolt, hozzáfogott a lépcsőkön való fölmenetelhez. Még nem igen haladt volt előre, amint a portás visszahívta, „Hallja, kérem, Uram!“ kiáltott rá, „minthogy önnek csakugyan föl kell a lépcsőkön mennie, megtehetné és fölvihetné egyúttal a pár eszimat is.“ „Szívesen“, mond viszonzva az idegen, átvévén a eszimat és fölfelé menvén a lépcsőzetben, mignem a festész ajtaja elé jutott. Itt megrántotta a esenyőjűt. Decamps kinyit és — ijedten visszariad amint egy pár eszimával terhelten az orleansi herceget meglátja! „De az Isten szerelmére, királyi fölség!“ kiáltott föl, „nem is merem föltenni, hogy a portás...“ „Már ugyan miért ne?“ viszonzá a herceg genialis modorában; „ha az ember oly magasan lakik, mint ön, kedves Decamps, ugy szívtelen tett volna felebarátaink egyikétől a szolgálatot megtagadni, amely által őt e sok lépcsőtől meg lehetett kimélni,“ mire aztán a eszimat mosolyogva a művész elé helyezte.

— *Az irodalom befolyása a lázas fökre.* Schiller „Haramiái“ megjelenésök után tudvalevőleg azon botrányt idézték elő, hogy a lipseai tanulókat rendkívüli lelkesedés fogta el a rablóélet iránt, minélfogva tényleg a esch erdőbe vándoroltak, hogy ott rablóbandát szervezenek. Sok fáradságba került, míg az őrzőgő fejüket észretérítetni sikerült.

Goethe „Werther“-je kilencz évvel azelőtt jelent meg s divatba hozta az érzélgős öngyilkosságot. A rajongók zsebkönyvben „Werther keservei“-vel s érzelmtől túlaradó kebellet lötték magukat

kon beágazik és felfogja a reggeli, játszi nap sugarakat, melyek a nyoszolya vörös-eszesos fehér párnáira arany-kalászokat himeznek; az ágyban egy deli barnapiros asszony ül, derült mosolylyal ajkain, letakart emlí mellett rejtegeti szerelmének édes zálogát.

— Jó reggelt kisbiróné asszony — üdvözlí a plébános. — Hát hogy érzi magát a nehéz római utazás után?

— Köszönöm kérdését fötisztelendő uram, a 12 órai szenvedés után, elég jól.

— Hát az a kis magzat egészséges-e?

— Olyan mint a pünkösdi rózsza, ugy viczkándozik mint a csik. Ugy harsog mint a trombita. Oly követelő, mintha tudná, hogy minden a mi itt van, az övé.

Az asszony felemeli a kendőt és egy angyal-arcu piros csecsemő bukkan ki, a mint epen nagy gyönyörrel nyalakodik a mézédés-tejjel dus emlíkőn. A plébános észreveszi az apa turpisságát, de elhallgatja a boldog anya előtt. Aldást és szerencsét kívánva a kisdédnek, távozik. De az ajtóban ácsorgó kisbiróra keményen ráförmed.

— Hát kend miért teszi esüffa tulajdon gyermekét? Miért bolondítja el az egész községet? Miért kürtöli teli az országot-világot? Hisz az a gyermek nem ötféjű. Mint rendesen más emberfia csak egyfejű.

— De kérem alázatossággal fötisztelendő uram — felelt ravasz mosolylyal az apa — bizony mondom mégis ötféjű gyermek az, mert van két kéz-feje, két-lábfeje egy főfeje az összedás szerint

agyon, vagy ugortak a hullámok közé, miután egy buskomor, — könyekkel áztatott költeményt irtak zsebkönyvökbe.

Jean Jacques Rousseau „Uj Heloise“ ez munkája szintén nem kevés szerencsétlenséget okozott. A roménytelen szerelmesek tanulmányozták e regényt és egyesülten rohantak a háál karjaiba, oly búvájosan hatott a genfi polgár varázsteljes irálya az érzékeny kedélyűekre. A mult század évkönyvei számos öngyilkossági esetről beszélnek, melyeket Rousseau idézett volna elő rajongó eseteléseit által. Párisban egy 13 éves leánya felakasztotta magát egy levelet hagyva hátra, melynek első mondata így hangzik: „Lelkemet Rousseau-nak, testemet a földnek hagyom“.

Hugo Victor is hasonló bajok vádja éri. A 30-as években egy katonatisztról irtak a párisi lapok, ki magát agyonlötötte s sarkóvéré e szavakat vésetni rendelte: „Itt nyugszik egy ember, ki Hugo Victorban hitt“. A szerencsétlen! Hugo Victor-nak „Egy elítelt három utolsó napja“ ez. művét olvasta és azt hitte, hogy a nagy benyomást tul nem éheti.

Színi szemle.

Hét főn: „Az ördög része“, jó kis vigjáték; a főszerep rendkívül hálás benne; valaha Mind-szenti Kornéliának volt bravour szerepe; ezúttal Bényeiné játszotta azt s a közönség tetszését nem kis mértékben nyitá ki. Különösen sikerült volt a testvérek találkozás a boszorkány-főnél, továbbá a magánáriák, melyek a kóros kedélyű királyt fellángyozva, a veszélyes játékba fogott ördögnek először fényes állapotot szereznek, majd meg életét mentik meg. A többi szerepjátszók közül ismét Kendi okozott sok derűtséget.

Keddén: „A kis doktor“, legnagyobbbrészt a tavalyi szerepjátszással. Az előadás rendkívül tetszett; a szerepjátszók mindannyian ugy neki melegedtek volt, hogy feltűnő hévvel s lelkesedéssel játszottak. Különösen ritka praecisióval effectuallattott az utolsó felvonás sepi-je, mely oly hatást csinált, hogy közkívánatra ismételni kelle azt. Ezúttal nemesak a karzat, de a páholyok is tapsoltak. A ház ugyanis csaknem egészen megtelt s jelesen az elsőrangú páholyok mind el voltak foglalva.

Szerdán: „Robin ur“, ugyanesak jó vigjáték; összevágó előadás. Közönség szép számmal.

Csütörtökön: „Ilonka és apja, az erdőkerülő“. Irtta Bényei. Uj népszimű, ügyes bonyodalommal, de kevés eredetiséggel s a megoldás sem mondható szerencsésnek. A jutalmazandó, Bényeinét, tapsokkal fogadták s jelenetek folytában is többször hitták. Ezúttal jobban volt hangjánál, mint máskor s tüzzel énekelte a népdalokat; játékában azonban, amely különben mindig élénk, olykor a természetesség rovására tulzott s a szép határait tullepte. A tetszést, ha kieroészakolni akarjuk, épen az ellenkezőt érjük el; több mérséklet s a köznapi gondosabb kerülése nagyon előnyre válnék. Közönség közep számmal. Az előadás közepes sikert mutatott fel.

Pénteken: „A nagyon szép asszony“, másodsor.

Szombatón: Sardou új sziműve: „Dóra vagy a szoknyás kének“ került színre s igazolta a nagyhatást, melyet eddig mindenütt előidézett. Sajátságos véletlen, hogy épen ma adtak Hamburgban is ezt a darabot. A szép számu közönség feszült figyelemmel kísérte az érdekes eselekvényt,

az épen öt fej. Engedelmet kérek, ha a falubliekkel tizenöt évi varakozás után júniusban egy kis áprilist járattam.

A fehérség e körmönfont magyarázatot meghallván homéri kacajra fakad. Ez izgalmas órában el is feledték: mily furfangos nagy kópéval van dolguk. A kisbiró már sokszor rászédte őket armányos ügyes szójátékaival, kértelmű híreivel. Most a boldog apának kért ne boesátának meg ez ártatlan áprilisi tréfáját.

De azért a vasuti utazók, kik a talány megfejtéséről nem értesültek, elvívák a híret e csodás eseménynek. Nemsokára vidéki, fővárosi, külföldi, ázsiai, amerikai lapok hirdetéke vala, hogy Magyarország egyik tisztvidéki falujában egy ötféjű gyermek született — még pedig élve.

Néhány hó mulva idegen-nyelvű és magyarra fordított angol, francia, német levelek érkeztek a község bírájához, melyekben élénken tudakozódnak az ötféjű gyermek hogy-létéről. Ha elhalt volna, muzeumok számára kérik, hogy bebalzsamozva üvegkoporsóban őrizzék mint unicumot, mint egyetlen, páratlan világesodóját, melyhez hasonló ezredékek alatt nem születik. Ha pedig élne, vállalkozók tíz-, husz-ezer forintot ígérnek érte, hogy a világvárosokban jó pénzért mutogassák.

Az apa gyönyörrel szoritja szívéhez kisdédét, — ki, minthogy épen a pápa püspöki arany-jubilaeumának napján született, János Pius nevet nyert a szent keresztységben — és azt felelé a kérelmezőknek, hogy „nem adja az ötféjű gyermeket egy millióért sem!“ Paulikovic Lajos.

a művészi bonyodalmat s a sikerült megoldást, mely utóbbi tekintetben különösen ritka leleményességet tanusit Sardou. Az előadás egészben véve sikerült, helylyel-közszel még kissé döcögve haladtak a fordulatokban gazdag párbeszédék; egyes jelenetekben is több élénkség lett volna kívánatos. Mind e esorbát azonban reméljük, simara közzörülve fogjuk látni, ha a darab, a közönség élénk óhajára, másodsor fog adadni. Általában rövid idő óta jelentékeny lendületet jelezhetünk szingyünk állapotában; a közönség nagyobb érdeklődést tanusit, a rendezőség tapintatosabban választja meg a darabokat, a szerepjátszók is nagyobb ügybuzgalommal működnek. A mai előadás is a mérsékelt igényeket teljesen kielégítte. Mindenekelőtt a szerepkiosztást helyeslőleg kell kiemelnünk. A nagyobb szabásu darabokban Lásznének és Somogyinének is játszani kell. Az új darabot is ez mentette meg a bukástól, mert a két legfontosabb szerep jó kezekben volt. Lásznék az ily Zikka grófné-féle daemóni alakokat mindig kitünően ábrázolja; e téren mint évek óta nagy most sem verenyezhetik vele senki társulatunkban. De teljes elismeréssel kell megemlékeznünk Somogyinéről is, ki Dora szerepében még azokat is kedvezőbb ítéletre bírta, akik némileg elfogultak voltak iránta. Ezúttal nemesak szépen alakított s a kisebb részletekre is nagy gondot fordított, de hatást is csinált, amennyiben hevesebb drámai szenvedélyt is kifejtetni igyekezett. Megható jelenet volt, midőn André vallomására elfojtott érzelmének szabad folyást enged. A közönség megis tapsolta zajosan s ismételten hittá. Az utolsó felvonásokban azonban már kissé bágyadtak s kimerültnék látszott. Sok kitüntetésben részesült Somogyi is, ki nemkönyvű feladatát igazán szépen oldotta meg. Az ő megjelenése és öltözéke is mindig kifogástalan s teljes összhangban van szerepével, ami igen emeli a hatást s jó benyomást tesz. A társulat veteránjáról, Takácsról, felesleges is mondanunk, hogy Van der Kraft szerepében elemében volt. Benedek szép haladást tanusit. Dezső játéka, igaz, nagyon modoros s folyvást lelkendezve s néha oly gyorsan beszél, hogy alig érthetni; de igaztalanság volna tőle a — mondhatni, lelkesültséggel határos ügybuzgalmat megtagadni; szerepét mindig tudja és érzelmmel játszik.

Irodalom.

— *Megjelent az Egészségtani lapok 1-ső évfolyamának 2-ik (t. i. novemberi) száma.* Tartalma e mindenesetre kor- és ezélszerű folyóiratnak: „A lézéshez szükséges levegő tisztaságának fontossága (vége). — A mit az emberi test háztartásából mindenkinek tudni kell (vége). — A nedves meleg gyógyhatása. — A roncsoló toroklob (Dyphtheritis) természeteszerű gyógyítása (vége). — A vegetarian táplálkozás (vegetarianismus) jogosultsága a gyógytanban — A folyóirat szerkesztője *Köszövény Antal*. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Kiadóhivatala Budapest országot 39. sz.

— *A Röder Adolf* által irt és Grimm Gusztáv budapesti kiadásában közzétett levélbeli oktatás a magyar nyelvnek németajkuak által való álapos megtanulására teljesen megjelent (21—30. levél.) Több ízben ismertettük az egyes leveleket s ezúttal is csak ajánlólag említhetjük fel a művet, mely feladatának minden irányban megfelelni törekszik.

— *Prochaska Károly* kiadásában Bécsben és Teschenben megjelent a „Vaterländisches Ehrenbuch“ című mű első füzeté, mely mindou könyvkereskedésben (Kassán Hayman Ferencz-nél) kapható dísz-, vagy közönséges kötésben. A mű 3 részre szakad: az elsőben nagyobb történeti nevezetességek és az osztrák s magyar tartományok egyes uralkodóinak, valamint az uralkodó-ház egyes tagjainak ismertetése; — a másodikban uralkodók, herezegek, hadvezérek és harezfak egyes hős tettei és jellemrajzok; — a harmadikban történeti híru személyek levelezései foglaltatvák. Szerkeszti Teuffenbach Albin báró. Ára a közönséges kiadás egy-gy füzetének 15 kr., egész kötetének 2 frt 70 kr., díszkötésben 3 frt 50 kr. A mű — tartalomjegyzékéből következtetve — igen változatos és érdekes dolgok tárházát képezi.

— *A „Figyelő“* irodalomtörténeti közlöny november-havi füzeté is megjelent. Tartalma: Baesányi sirja és emlékezete, Thaly Kálmántól. — Történetírás az Árpádok alatt, ifj. Fejérpataky Lászlótól. — Egy adat os irásunk divatához Magyarországban, Békési Emiltől. — Adalékok népünk drámai költészetéhez. I. A Balázs-járás, Szaehovits Remigtől. — Mikes Kelemen, Abafi Lajostól. — Báró Amade László levele, gróf Eszterházi Jozsef bánhoz, Bartók Gézától. — Fáy András két levele 1871-ből R. F. Görög Gyulától. — Kölesey Ferencz levelezése Ormós Lászlóval, Abafi Lajostól. — Horváth Ádám levele Fodor Gerzsonhoz, Hoffer Endrétől. — Irodalomtörténeti repertorium, idősb Szinyei Józseftől. — Kisebb közlemények. Szerkeszti Abafi Lajos. Egyes füzet ára 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV., váci-utca 1.

Művészet.

— Az „Apollo“ zeneműfolyóirat legújabb (21-ik) száma következő tartalommal jelent meg: 1) Rondino, Kapi Gyulától. 2) Borura derü, csárdás (I. Vörös bort ittam azeste... II. Hármat rikkantott már és III. Kerek az én kalapom... kedvelt népdalokból) szerkeszté Wachtel Aurél. 3) Este lesz nem sokára, dal Allaga Gézától. A zongorázók és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, a jelen szám ára 50 kr., mely a kiadó hivatalhoz (Budapest, vár, országházuteza 94. sz. a.) legzélszerűbben postautalvánnyal küldendő be. Még folyton előfizethetni az egész évfolyamra. Kivánatra a lap utánvétellel is küldetik.

Nyílt tér.

Alt esti sérvbajokban

szenvedőknek a legjobban ajánlható **Sturzeneggernek** (Herisan-ból Svájcban)

sérvi-kenőese.

E kenőesben semmi kártékony anyag nincs és már egészen elidült bajokat is meggyógyít, valamint a legtöbb esetben még pedig teljesen segít az **anyaméh-előretolulásán is.** Kapható edényekben 5 márkért, használati utasítás mellett és meglepő bizonyítványokkal úgy magánál **Sturzenegger**

G.-nél, mint Budapesten: Tormágyinak „Máriához“ ezimzett gyógyszeráránban.

Bizonyítvány. „Ön gondolni fogja mi-kép háladatlan vagyok, minthogy oly sokáig nem írok; azonban csak bevárni akartam ha vajjon kitűnő kenőese valóban tartós hatású-e. — Miután hosszabb idő óta már ismét képes vagyok a legnehezebb munkák véghezvitelére és egy zsuk-buza vagy liszt oly könnyű emelésére mintha sérülésben soha nem is szenvedtem volna, indítatva érzem magamat arra, hogy önnek alt esti sérvbajom tökéletes meggyógyításáért ezennel ezerszeres és legbensőbb köszönetet mondjak. Röhrenbach (Passau mellett) 1876 júni 9-én Joseph Schmid.“

H I R D E T É S E K.

21016. sz. tk.

89 3-2

Árverési hirdetmény.

A kassai kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik: miszerint a kassai 919. számú telexkönyvben foglalt 9342. frt 70 kr-ra becsült és horkai Imréné szül. Hojsza Erzsébeth, továbbá Csizik Imre vagyonbuktott és neje Fogmeg Erzsébet nevén álló belsőség ház és tartozékainak az 1872. évi 164. sz. a. Csizik Imre és neje Hojsza Erzsébeth részére bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti joggal megterhelten eszközöndő bírói árverése, csak egy határnap kitűzése mellett, melyen a birtok becsáron alól is elfog adatni a kassai takarékpénztár hitelező 3600 frt tőkekövetésének s járulékaiknak kielégítése végett elrendeltetvén, annak Kassán a kir. törvényszék telexkönyvi hivatalában leendő fogantatására határidőül 1877. évi december hó 22-ik napjának del utáni 3 óraja tuzetik ki.

Az árverési feltételek következőleg állapítottak meg:

1-ör. Kiküldési árként a fennebb kitétt becsérték fog szolgálni, melynek 10%-tőlja bánatpénz gyanánt lesz a bírósági kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt letendő.

2. A vevő köteles lesz a vételárának a leütéstől számított 6%-os kamataival együtt 3 egyenlő részletben és pedig az első részletet a leütés után két hó, a második részletet a leütés után 4 hó, a harmadik részletet a leütés után 6 hó alatt ezen kir. törvényszék telexkönyvi hatóságánál befizetni a letett bánatpénz az utolsó részletbe számítatván be.

3. A vevő a vett javak tetteleges birtokába s hasznáinak élvezésébe a leütéskor azonnal lép, a telexkönyvi tulajdonjog bekebelezéseazonban csak az árverési feltételek teljesítése után fog megtörténni.

4-szer. A további feltételekre nézve a plg. tk. rdt. 423., 437., 438., 441., 456., 458. és 459. §§-ainak intézkedéseivel szolgálnak zsinormértékül. Együttal felhivatnak a Kassa városra területén kívül lakó hitelezők, miszerint a kielégítési sorrend megállapításánál és a vételár felosztásánál leendő képviseltesük végett Kassán lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását az ár felosztásig annál bizonyosabban jeltesék be, minthogy különben a részükre ügygondnokul ezennel kinevezett Demeczky Pal helybeli ügyvéd által fognak képviselteni.

Ugyszintén felhivatnak mindazok, kik az árverés alá becsátandó birtokra nézve tulajdoni, vagy más igényeket, avagy elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, miszerint igénykereseteiket jelen hirdetménynek a hivatalos lapban való utolsó megjelenésétől számított 15 nap alatt — habár külön értesítést nem vettek volna is, — ezen kir. törvényszék telexkönyvi hatóságához nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, igénylők egyedül a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság. Kassán, 1877. okt. 27-én.

Barkóczy M., kir. tszki elnök.

Szentlélek, jegyző.

21466. sz. 1877. tk.

90 1-3

Árverési hirdetmény.

A kassai kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik: miszerint a kassai 1972. sz. telexkönyvben Nagrand Mihály nevére jegyzetti s összesen 1600 fitra becsült birtok illetőségné együttesen eszközöndő bírói árverése a kassai takarékpénztár hitelező 980 frt követelésének s járulékaiknak kielégítése végett elrendeltetvén, annak a kassai kir. törvényszék tki hivatalában leendő fogantatására végett határidőül 1877. évi december hó 31. napjának d. e. 9 óraja, esetleg 1878. évi február hó 13-ik napjának szintén del előtti 10 óraja tuzetik ki.

Az árverési feltételek következőleg állapítottak meg:

1-ör. Kiküldési árként a fennebb kitétt becsérték fog szolgálni, melynek 10%-tőlja bánatpénz gyanánt lesz a bírósági kiküldött kezéhez az árverés megkezdése előtt letendő;

2-ör. A vevő köteles lesz a vételárát annak a leütéstől számított 6%-os kamataival együtt három egyenlő részletben és pedig az első részletet a leütés után 1 hó, a második részletet a leütés után 2 hó a harmadik részletet 3 hó alatt ezen kir. tv-zék telexkönyvi hatóságánál befizetni; a letett bánatpénz az utolsó részletbe számítatván be.

3-ör. A vevő a vett javak tetteleges birtokába s hasznóvetelésének élvezésébe a leütés után azonnal lép, a telexkönyvi tulajdonjog bekebelezése azonban csak az árverési feltételek teljesítése után fog megtörténni.

4-er. A további feltételekre nézve a polg. tk. rendt. 423., 437., 438., 441.,

456., 458. és 459. §§-ainak intézkedéseivel szolgálnak zsinormértékül.

Együttal felhivatnak a Kassa város területén kívül lakó hitelezők, miszerint a kielégítési sorrend megállapításánál és a vételár felosztásánál leendő képviseltesük végett Kassán lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását annál bizonyosabban jeltesék be, minthogy különben a részükre ügygondnokul

ezennel kinevezett Krutsay Pal helybeli ügyvéd által fognak képviselteni.

Kassán, kir. törvényszék mint tki hatóság 1877. évi október hó 27-én, napján tartott üléséből.

Br. Barkóczy, kir. törvényszéki elnök.

Szentlélek, jegyző.

Csupán **50 kr**ral mint ár-csak val egy **eredeti-sorsjegyek** lehet játszani

jelentékeny értékű ezer főnyereményre és pedig ő Felsege a császár, a főbb nemesség és a főbb papság adományai folytán.

Aranynyeremények 200, 50, 25, 10 db. arany értékben.

A húzás **1877. december 30-án** történik.

Ezen a es. kir. pénzügyministerium által kivételesen megengedett sorsjáték, **Amstetten-közszék** javára, a jelentékeny s igen értékes nyereményeknél fogva igen ajánlható. Ara egy darab eredeti sorsjegyek **50 kr.**; bérmentve leendő küldetése- és nyereményjegyekért még **30 kr.** mellékelendő. Részletes nyeremény-kimutatások kívánságra ingyen és bérmentve:

Schellhammer és Schattera váltóirodája

Bécsben Kärntnerstrasse 20. sz.

E sorsjegyek Kassán is kaphatók **Müller Lajosnál** a kávéházi épületben. 91 5-1

Osman-basaféle
ingujj-(manchette)gombok
ugy hölgyek mint urak számára kaphatók
minden nürnbergi- és diszmu-kereskedésben.

86 6-5

Az ezüst-éremmel kitüntetve
Guttmann L.
legjobb hírnek örvendő
cs. kir. kiz. szab.
Óra-gyára
Bécsben
Josefstadt, Blindengasse 2. szám
a Lerchenfeldi-ut szögletén
ajánlja pontosan másodperczre szabályozott arany- és ezüst zsebóráit, valamint sajátkészítményű ingaóráit 30 százalékkal olcsóbban mint bármí más e nemű üzlet és teljes biztosíték nyujtása mellett.

Az árszabás kivonata: :

Ezüst hengeróra lánccsal	10	14	16	frt
" horgonyóra	16	20	24	"
" remontoiróra	20	28	32	"
Arany horgonyóra	36	45	50	"
" remontoiróra	60	75	90	"
" hölgyi óra	22	30	45	"
" hölgyi remontoiróra	50	70	90	"

Sajátkészítményű ingaórák
8 napig járó 15, 20, 25, 30, 40 frt. — Egy havi járásu 30, 40, 60, 80, 100 frt. — Minden létező óra-fajok legnagyobb raktára. — Teljes árszabási kimutatások ingyen és díjmentesen adatnak. — Szállítási utánvétel mellett eszközölitetik. — Inga-órák részletfizetésre is vehetők. — Ki-nem-elégítő czikkék vonakodás nélkül cseréltetnek ki másokkal.

88 10-4

A „Victoria“ biztosító-intézet

folyó évi november hó 7-én esődöt kérévén maga ellen, mely oknál fogva a közönség érdekeiben jogosan azon felhívást, illetve ajánlatot tesztük a Victoria volt ügynökéhez, miszerint azon felek biztosítási bevallásait, kik a Victoria bukásával biztosítatlanok maradtak, a 45. évi zárszámadás szerint 23 millió vagyonnal bíró cs. kir. szab. triesti általános biztosító társulatba (Assicurazioni Generali) kebeleztek be, mely társulat a károsított feleknek biztosítási kötvényeire előnyös feltételek által némi kárpótlást nyujt.

Es miután hisztük, hogy az ügynök urak ajánlatunkat figyelembe vesztik és e társaságnak szolgálataikat följajánlják, ennélfogva kérjük az ügynököség elfogadásával a kassai főügynököséghez fordulni.

A triesti általános biztosító-társulat (Assicurazioni Generali) kassai főügynökösége.
Klein B. Kassán, főuteza 60. sz.

Die Assecuranz-Gesellschaft „Victoria“

bat am 7. November den Concurs angeordnet. Aus diesem Grunde erlauben wir uns mit Recht im Interesse des Publicums an die gemeinen Agenten der „Victoria“ den höchsten Auftrag, resp. Auftrag zu stellen, dass dieselben die Versicherungen jener Parteien, welche durch das Falliment der „Victoria“ im Nachtheile geblieben sind, der k. k. priv. Allgemeinen Assecuranz (Assicurazioni-Generali) in Triest, welche laut der 45. Schlussrechnung über ein Vermögen von 23 Millionen verfügt, übergeben mögen, da diese Gesellschaft den geschädigten Parteien auf ihre Versicherungs-Polizen durch vortheilhafte Bedingungen einen theilweisen Schadenersatz zu geben geneigt ist.

Und da wir erwarten, daß die Herren Agenten der falliten Gesellschaft ihre rüchbüchtigen Dienste uns anempfehlen werden, so erlauben wir, sich gefälligst an die Kaschauer Hauptagentschaft dieser Gesellschaft zu wenden.

Die Kaschauer Hauptagentschaft
der k. k. priv. Allgemeinen Assecuranz (Assicurazioni Generali) in Triest.
B. Klein, Kaschau, Hauptgasse 60.

92 3-1